

ลดช่องว่าง สร้างหาร่วม

บรรยาย ณ หอประชุมพุทธมณฑล พ.ศ. ๒๕๓๐

พระภิกษุวิสุทฐิคุณ

P4001

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราผู้ทรงมีพระชนมายุครบรอบ ๖๐ พรรษา นั้น ตั้งแต่ครั้งรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ หรือแม้ครั้งกรุงสุโขทัย ราชธานีมีมาช้านานของประเทศไทย ก็มีอยู่กรุงรัตนโกสินทร์ ๒ พระองค์เท่านั้นที่ทรงมีพระชนมพรรษามาก มีสมเด็จพระปิยมหาราช พระองค์หนึ่งกับสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช อีกพระองค์หนึ่ง ตลอดเวลาที่พระองค์เสวยราชสมบัติ ได้ทรงทำให้ประเทศไทยนี้อยู่เย็นเป็นสุข ทรงเป็นมิ่งขวัญมงคลชัยของพี่น้องชาวไทยตลอดมา ก็ขอให้พุทธบริษัทได้โปรดรับทราบไว้ก่อนว่า ที่เราจะถวายเป็นพระราชกุศลโดยการเจริญภาวนานั้น ก็ต้องทราบความเป็นมาเสียก่อนว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นประมุขในลักษณะอย่างไร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำเนินตามรอยพระยุคลบาทของพระพุทธเจ้า คือพระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากพระวรกาย ทรงช่วยเหลือปสกนิกการราษฎรทั้งหลาย ตลอดกระทั่งทรงเป็นพุทธมามกะด้วย ในรัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดว่า พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทยหรือกรุงสยามนั้น จะต้องเป็นพุทธมามกะ และเป็นพุทธศาสนิกชนด้วย และพระองค์ก็ทรงเป็นศาสนูปถัมภก ยกพระพุทธศาสนาด้วยเช่นเดียวกัน พระองค์ได้ทรงกล่าวในวันขึ้นเถลิงราชสมบัติว่า **จะปกครองประชากรราษฎรโดยธรรม**

ในปี ๒๕๓๐ นี้ มีการจัดแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ขึ้น เราจัดกิจกรรมกันมากมาย ตลอดทั่วทุกจังหวัด ที่ทำมาแล้วก็มีหลายจังหวัดด้วยกัน ญาติโยมพุทธบริษัทจะสนองพระเดชพระคุณพระองค์ท่านก็ต้องสร้างความคิดเพิ่ม ไม่ใช่มานั่งหลับหูหลับตาเฉย ๆ ต้องสร้างคุณสมบัติ สร้างคุณค่าของชีวิต ทำชีวิตให้เกิดผล เกิดอานิสงส์ผลงานของชีวิต ที่เราเรียกว่า **แผ่นดินธรรม** ที่อยู่ร่มเย็นเป็นสุขนั้น ต้อง **สร้างคุณค่าราคาชีวิตให้มีคุณธรรม** เป็นสมบัติมีคุณค่ามหาศาล ให้เราท่านทั้งหลายมีกฎจรรยาชีวิต มีความคิดที่ประเสริฐล้ำเลิศทุกประการ ถ้าหากว่ามหาบพิตรพระราชสมภารเจ้านั้น เปรียบประดุจว่าเป็นพ่อของไทย แม่ของไทยคือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ หากว่าลูกทั้งหลาย ปสกนิกการราษฎรทั้งหลาย

อยู่เย็นเป็นสุข อยู่ด้วยความเมตตาธรรมกัน ไม่ทะเลาะวิวาทกันดังกล่าวแล้ว พ่อแม่ก็
ชื่นใจ

เดี๋ยวนี้คิดว่าประเทศไทยอยู่กันอย่างมีความสุข ความจริงวุ่นวายเหลือเกิน เมื่อ
เกิดความวุ่นวาย ก็เข้าใจผิดคิดว่าเป็นเพราะความจนของประชาชน เศรษฐกิจตกต่ำ
ทำให้ประชาชนวุ่นวาย ข้อเท็จจริงไม่ใช่ อาตมามาคำนวณพิจารณาโดยธรรมแล้ว
ประชาชนวุ่นวายทุกวันนี้ไม่ใช่ความจน แต่เป็นความแตกแยก ความไม่มีเมตตาธรรม
ต่อกัน อยู่ด้วยความริษยาผูกพยาบาทอาฆาตจองเวรต่อกันเหลือเกิน เป็นที่น่า
เสียดายและน่าเสียใจด้วยในฐานะเราเป็นชาวพุทธ คำว่า จน ทำให้วุ่นวายนั้นไม่ใช่
คนไทยไม่มีจนแน่นอน เพราะมีคุณธรรมสูง แต่น่าเสียดายคนไทยยุคใหม่ยุคปัจจุบัน
นี้วุ่นวาย เพราะอยู่ด้วยความริษยากัน ผูกพยาบาทกัน พรรคเดียวกันก็ยังแตกแยก
กันไปแล้วโดยทำนองนี้ นี่หรืออยู่ด้วยความสุข อยู่ด้วยความเมตตาธรรม หามิได้ มิใช่
เป็นเช่นนี้อย่างแน่นอน ที่วุ่นวายกันในสังคมทุกวันนี้เพราะอย่างนี้เอง คุณธรรมไม่มี
ความหมาย ข้าวราคาตกก็รัฐบาลช่วยแล้ว เศรษฐกิจตกเขาก็ช่วยให้ดีขึ้นมาอีก
มากมาย แต่ราคาคนตกทำอย่างไร มันจะมีคุณค่าตรงไหนกัน เป็นพุทธบริษัท
มาบวชกันในพระพุทธศาสนา ต้องการบวชแทนคุณบิดามารดา แทนอย่างไรได้
เพราะบวชกันจิ้ม ๆ จำ ๆ ไม่มีการศึกษาพระปริยัติปฏิบัติธรรมแต่ประการใด ก็เลย
สึกเข้าเฝ้าเย็น นี่หรือชาวพุทธ เพราะขาดคุณธรรม ไม่มีการปฏิบัติธรรมแต่ประการ
ใด นี่มีความหมายมาก

พุทธบริษัท อุบาสกก็ดี อุบาสิกาก็ดี โปรดทราบ การปฏิบัติธรรมเพื่อ
เกิดพระเกียรติ หรือฉลองพระเดชพระคุณเรียกว่า ถวายพระราชกุศล อันนี้มี
ความหมายอยู่มาก แต่กุศลที่จะถวายได้ ต้องทำให้ได้กำไร ให้ได้ผล ให้ได้
อานิสงส์แก่ตนก่อน ให้มีคุณค่าราคา เป็นคนมีกุศลก่อนจึงจะถวายได้ เหมือน
พ่อค้าแม่ค้าจะทำกิจการ ต้องทำการค้าให้ได้กำไรก่อน จึงเอาผลกำไรนั้นไปให้คน
อื่นที่เราเรียกว่าแม่เมตตาจิต คนเราเดี๋ยวนี้แม่ไม่ค่อยออก เพราะจิตมันหด
หมดอาลัยตายอยากแล้ว จะแม่ได้อย่างไร คงจะแม่กันไม่ได้ แม่ด้วยความ
ริษยาผูกพยาบาทกัน ปราศจากเมตตาธรรมซึ่งเป็นคุณธรรมอย่างสูงของชาว
พุทธ แต่ชาวพุทธไม่มีคุณธรรมเสียมากมาย เพราะขาดการปฏิบัติธรรมนั่นเอง
การที่จะอุทิศหรือแผ่ส่วนกุศลต้องเป็นอย่างนั้น จะต้องมีทุนก่อน คือมีบุญกุศล

คำว่าทุนนี้หมายความว่าอะไร หมายความว่าต้องเพิ่มทุนได้แก่บุญกุศลของ
ตน ไม่ใช่เอาเงินมาทำบุญ เอาเงินไปสร้างวัดกันสวยสง่างาม แต่ไม่มีใครรักษา คน

ศรัทธาพอมิ คนใช้ของเขาไม่ดี คนมีไม่รักษาของเขา นี่ชาวพุทธ อันนี้เป็นที่น่าเสียดายที่สุดทุกวันนี้

เพราะฉะนั้น ในวันนี้เป็นรายการของอาตมาที่จะมาชี้แจง และมาเสริมสร้างให้เราได้มีคุณธรรม ในการปฏิบัติธรรม ก่อนที่จะถวายพระราชกุศล เราจะต้องมาร่วมกันสร้างทุนก่อน ทุนคือ วิชาความรู้ รู้อะไร รู้หลักพระพุทธานุศาสนาดด้วยความถูกต้อง ไม่ใช่รู้สังเดช รู้สังเดชใช้ไม่ได้ต้องมา ร่วมทุน กันก่อน ร่วมคิด ร่วมประดิษฐ์ ร่วมสร้างสรรค์ กัน และก็ ร่วมในชีวิต สร้างหาร่วม ลดหัวว่าง

ลดหัวว่างคืออะไร อย่าให้สมองว่าง อย่าให้มีช่องว่างระหว่างบุคคล ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ โบราณท่านว่าไว้ อย่าอยู่ว่าง อย่าห่างผู้ใหญ่ เราจะหลงทางได้ง่าย โดยวิธีนี้มีความหมายมาก เต็มวันนี้สมองว่างกันมาก และมีช่องว่างระหว่างบุคคลไปก็ไม่ลามาก็ไม่ไหว ไม่มีการอ่อนน้อมถ่อมตนปากหวานตัวอ่อน มือเป็นหงอนแต่ประการใด เด็กยุคใหม่เตี้ยวันนี้เรียนสูงเลวลง จิตใจต่ำ ถ้าเห็นคนเฒ่าคนแก่จะเหยียบหัวแล้ว จะชนพระชนเจ้าทำนองนี้ นี่คือช่องว่าง ที่จะต้องช่วยกันลด

เพราะฉะนั้น เราต้องมาลดหัวว่าง มาสร้างหาร่วม เสียก่อน จะได้มารวมทุนกัน จะได้เอาทุนไปทำการค้าขายให้ได้กำไร เอากำไรนี้ถวายเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงจะถูกต้อง ไม่ใช่มาถึงมานั่งหลับตา นั่งไม่รู้เหนือรู้ใต้ แล้วก็ถวายไป ถวายได้อย่างไร ถวายอะไร มีทุนกันหรือยัง ทุนอะไร เงินทองนี้หรือไม่ต้องประสงค์ เพราะเงินทองไม่ใช่ทรัพย์สมบัติของชีวิต ออกมาจากท้องแม่มีอะไรมา ออกมาซุดเตี้ยคือซุดวันเกิด ผ่าสักผืนเตี้ยก็ไม่มี นาฬิกาสักเรือนก็ไม่มี หมอผดุงครรภ์เขาบอกได้เลยว่า หญิงหรือชาย แต่เรามาหาทุนสร้างนิสัย ปัจจัยทั้งอดีตและชาติที่เกิดมามีความหมายมากอย่างนี้ เราก็ต้องมาร่วมทุน มาสร้างบุญกุศลให้จิตลดหัวว่างมาสร้างหาร่วม จะได้มาร่วมกันผนึกพลังให้เกิดเมตตาให้มีพลังจิตเสียก่อน แล้วทำให้ถูกต้องด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ไม่ใช่พุทธโธ ๑ แต่ไม่มีสติขาดสัมปชัญญะ ขาดอิริยาบถ ๔

คนเราจะอยู่ได้เพราะยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา คู่เหยียดขา เป็นต้น อันนี้มีความหมายหลายประการ มีอยู่ในสติปัฏฐานสูตรที่เราเรียกว่า ทางสายเอกนี้เอง ให้เรามีความรู้ มีปัญญา ไม่ใช่หลับตาเฉย ๆ หลับตานั่งสมาธิภาวนา แต่จิตไม่พัฒนาขึ้นก็เกียจ ไม่ค่อยอยากจะทำงาน คนประเภทนี้จิตไม่พัฒนา ไม่มีสติ ไม่มีสัมปชัญญะ ไม่มีสมาธิภาวนา อันนี้มีความหมาย เพราะฉะนั้น ท่านสาธุชน เราเป็น

บุคคลสำคัญ เราจะต้องพากันลดหัวว่างเสียก่อน จึงมาสร้างหัวร่วม ให้มารวมกันก่อน มาร่วมทุนกัน

วันนี้เอาตมารู้สึกดีใจ ท่านทั้งหลายจะมีก็คนก็ตาม ต้องมาฝึกต้องมา ลดหัวว่างสร้างหัวร่วม ให้ได้ ต้องให้ได้ละเอียดไปเลย ไม่ใช่มานั่งหลับตา นำเวทนา ไม่รู้หลักสติปัฏฐานสูตร ไม่มีสติ ขาดสัมปชัญญะ ไหนเลยจะมีทุนได้ ทุนมันอยู่ที่ไหน ไม่ใช่เอาเงินมาทำบุญแล้วฉันไปสวรรค์ ไปนิพพานได้ ไม่ใช่บัตร์ผู้แทนโบละ ๕๐๐ บาท จะได้ซื้ออันได้ จะได้ไปเป็นผู้แทน ไปเป็นรัฐบาลอะไรทำนองนี้ ไม่ใช่ เรื่องบุญกุศลซื้อไม่ได้ จะต้องมีความสมบัติในตัวของมันโดยเฉพาะอีกส่วนหนึ่งมีใช้น้อย เอาตมาจึงขอกล่าวให้ญาติโยมฟังเสียก่อน เราจะต้องลดหัวว่าง

๑. **อย่าให้สมองว่าง** คนแก่คนเฒ่าอายุ ๗๐ ๘๐ สมองว่างไม่คิด กินแล้วก็ไม่รู้ หลงไหลไซ้ชอนตำลูกตำหลานจำความเก่าไม่ได้แล้ว นี่สมองว่าง พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ว่างด้วยกิเลส อย่าว่างด้วยสมอง ต้องคิด ต้องอ่าน ต้องเขียน ต้องเรียนวิชา ต้องมีหลักฐาน มีงานทำ มีคู่ครองเป็นทองแผ่นเดียวกัน ก็ให้มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน จงรักบุคคลที่เขารักเรา อย่าไปรักกับบุคคลที่เขาไม่รักเรา หากปราศจากเมตตา ก็หาความสุขไม่ได้ในครอบครัว พระพุทธเจ้าทรงสอนอย่างนี้ เพราะฉะนั้นขอพี่น้องทุกคนโปรดทราบ อย่าให้สมองว่าง

๒. **ช่องว่างระหว่างบุคคล** อย่าให้มีช่องว่างระหว่างบุคคลเลย ให้ไปมาหาสู่กัน มีเมตตาปรานี อารีเอื้อเฟื้อ ขาดเหลือเจือจุนกัน พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า อย่าอยู่ว่าง อย่าห่างผู้ใหญ่ จะหลงทางได้ง่าย เดี่ยวนี้พ่อแม่เลี้ยงลูกไม่ดี ปล่อยให้ลูกอยู่ว่างมันจึงเสียคนกันมาก เดี่ยวนี้เด็กห่างผู้ใหญ่ห่างพ่อห่างแม่ แล้วจะเอาดีได้อย่างไร ไม่ใช่มานั่งหลับตา ฉันมาทำบุญ ฉันจะไปสวรรค์ ฉันจะไปนิพพาน คงไปไม่ได้แน่ เห็นชัด ๆ อยู่แล้วจะไปได้อย่างไร ไม่ใช่เอาสตางค์ไปซื้อบุญ เอาสตางค์ไปซื้อสวรรค์ เอาสตางค์ไปซื้อนิพพาน มันซื้อไม่ได้ มันต้องมีคุณค่าราคาคนเสียก่อน มีราคาชีวิตอยู่ด้วยความคิดทุกคน ต้องสร้างสรรค ต้องลดช่องว่างระหว่างบุคคลให้ไปมาหาสู่กันเสมอ มีการเคารพนบนอบบูชา ต่อท่านผู้ใหญ่ การระ ๖ ประการมีครบ

ช่องว่างระหว่างบุคคลสมัยใหม่มีมากเกินไปเด็กไม่รู้จักผู้ใหญ่ จะเหยียบหัวคนเฒ่าคนแก่ การอ่อนน้อมถ่อมตนจะไปลามาไหว้จะไม่มีเสีย ยิ่งเรียนสูงจิตใจยิ่งต่ำ ไม่เหมือนคนโบราณคนเก่าเขาเรียนไม่สูงนัก แต่มีคุณธรรมสูงมาก เขาพูดจริงทำจริง เด็กรุ่นใหม่พูดไม่จริงทำก็ไม่จริง สรวลเฮฮาไปตามถนนหนทางนำเวทนาเหลือเกิน

เพราะเหตุใด ตอบได้เลยเพราะห่างวัด ห่างข้อปฏิบัติ ไม่รู้จักคำว่าวัด ไม่รู้จักคำว่าปฏิบัติ ไม่รู้จักผู้ใหญ่ ไม่รู้จักเด็ก

อาตมาก็ขอเจริญพรญาติโยมให้มีความรู้ในเบื้องต้นไว้ก่อน ประการแรก ไม่ใช่เรานั่งโดยไม่รู้วิธีปฏิบัติ ประการที่สอง ต้องลดช่องว่างระหว่างบุคคล คนโบราณเขาไปมาหาสู่กันเสมอ เข้าถึงกันก็ซึ่งใจ ซึ่งใจก็ใฝ่ดี ไปเยี่ยมเยียนกัน ไปมาหาสู่กัน สมัยสุโขทัยมีอาณาเขตกว้างขวางถึงกลันตัน ไทรบุรี สิงคโปร์ ที่มีพลเมืองเพียง ๔ ล้าน เตี้ยนี้เข้าไปถึง ๕๐ ล้าน ใจเริ่มแคบ บ้านเริ่มแคบเข้าไป แย่งกันกินแย่งกันอยู่แย่งกันใช้แล้ว นี่หรือชาวพุทธทุกวันนี้ น่าเสียดาย เรียนสูงแต่จิตใจต่ำลง ขาดข้อปฏิบัติ ขาดข้อวัตร นี่ช่องว่างระหว่างบุคคลเกิดขึ้นแล้ว พ่อแม่ไม่อยากจะไปหาแล้ว ไม่มีไปหาญาติแล้ว ช่องว่างนี้อย่าให้เกิดมีเลย หมั่นไปมาหาสู่ชาติภูมิมาตุภูมิของตน นี้คนเราปฏิบัติธรรมจะรู้ข้อนี้ จะไม่ให้ว่างในระหว่างบุคคล ไปมาหาสู่พ่อแม่ชาติภูมิมาตุภูมิของตน จะลืมเสียไม่ได้ แหล่งให้เกิดวิชา แหล่งให้เกิดคุณงามความดี แหล่งที่มีกุศลบุญราศีนั่นลืมไม่ได้ อย่าว่างเตี้ยนี้ว่างแล้ว พี่ป้าน้าอาตาลุงไม่รู้จักแล้ว เด็กรุ่นใหม่เรียนสูง ไม่รู้จักป้า ไม่รู้จักน้า เพราะพี่ป้าน้าอาเป็นคนโง่ หว่าอย่างนั้นอีก เลยมีช่องว่างระหว่างบุคคล คนเราจึงเสียคนเพราะมีช่องว่างระหว่างบุคคลที่จะไปมาหาสู่กัน ประสานงานกัน ไม่มีเลย

๓. **ทรัพย์ากรชีวิตอย่าให้ว่าง** ตัวเองไม่ทำงาน ซี้เกียจไม่เอาเหนื่อเอาได้ เลี้ยงงานเก่ง ไม่มีคุณธรรม นี่ช่องว่างระหว่างทรัพย์ากรชีวิต ผิดพลาดคาดคิดในชีวิตของตน วันเวลาก็ล่วงไปเปล่า ปราศจากประโยชน์ ไม่เกิดประโยชน์เลย และชีวิตก็ล่วงไปตามวันเวลาด้วย อะไรเล่าจะเป็นช่องว่าง อย่าลืม ช่องว่างระหว่างบุคคลและทรัพย์ากรว่าง ก็คือ ชีวิตของคน

๔. **เวลาอย่าให้ว่าง** อย่าปล่อยให้เวลาให้เปล่าประโยชน์ ไม่ได้ทำอะไรเลย กินกับนอน เทียวสรวลเสเฮฮา ประโยชน์ที่จะพึงได้จากหน้าที่ทองของชีวิต คือ คุณค่าของเวลาที่หมดไป นี้อย่าให้ว่าง อย่าลืมคำว่าเวลาว่าง เวลาว่างน่าเสียดายนะ

๕. **การนำก็อย่าให้ว่าง** พ่อแม่ไม่เคยนำลูกเลย พระสงฆ์องค์เจ้าก็ไม่ค่อยจะนำใคร เตี้ยนี้หาอย่างอื่นนำกันมากมาย น่าเสียดาย น่าเศร้าใจ ทุกวันนี้การนำก็ว่างด้วย ไม่มีใครนำใครเลย แล้วจิตก็ไม่นำ สติก็ไม่นำจิต ไม่มีสติกันแล้ว จิตไปที่ไหน มันก็เลเพลาดพาดหละหลวมเหลวไหลไปหากิเลสตลอดรายการ ไม่มีผู้นำ คนเราเตี้ยนี้ขาดผู้นำ ตัวเราก็ไม่มีคนนำอีก เพราะอะไร ตัวเราต้องอาศัยสติ สติเป็นผู้นำจิต เป็นผู้นำเหมือนท่านบ จิตที่มันเลเพลาด

พาดเหมือนน้ำไหลเชี่ยวฉะนั้น จะทำอะไรเล่า ก็ต้องใช้สติเป็นผู้นำและเป็น
ผู้กันไม่ให้จิตมันเลพลาดพาดไปอย่างนั้น จึงต้องเจริญสติปัญญา ๔ อันเป็น
ทางสายเอกที่พระพุทธเจ้าทรงสอนในทุกวาระและโอกาส ทางสายเอกทาง
สายเดียวคือ กฏจรรยาชีวิต เพื่อให้เราเกิดมาไม่ให้พลาดผิดในชีวิตแห่งสังคม
พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไรหรือ ทรงสอนให้พัฒนาการศึกษา พัฒนาการเศรษฐกิจ
ให้มีอาชีพการงาน ให้ครองชีพครองรักครองรส พุทธพจน์เจตนาให้ครอบครัวไม่มีการ
ทะเลาะกัน พระพุทธเจ้าทรงพัฒนาการสังคม ให้อยู่ด้วยความเมตตาธรรมกัน ไม่ใช่
อยู่ด้วยความแตกแยกแปลกกัน ไม่รู้จักไม่ต้องทัก ไม่มีการยืมเลย คนที่มีธรรมเขายืม
แย้มแจ่มใสตั้งใจสนทนาเจรจาไพเราะ สงเคราะห์เอื้อเฟื้อ ขาดเหลือจุนเจือกัน คน
เดี๋ยวนี้ไม่มีธรรมะ จึงไม่ยืม หน้ายิ้มเหมือนมือนางกวัก ถ้าไม่มีคุณธรรมจะเอาไป
ปฏิบัติกรรมฐานตรงไหน เอาอะไรมาเป็นหลัก ถ้าไม่รู้จัก ข้าก็ไม่ทัก ไม่โอภาปราศรัย
แต่ประการใด คนที่มีธรรมยืมนอกยืมใน ยืมแย้มแจ่มใสตั้งใจสนทนาแน่นอน เดี่ยวนี้
หน้ามันยิ้มเหมือนมือนางกวัก ที่เขากวักคนออกจากร้านไม่มีใครจะมองเห็น

นี่มีความหมายตรงนี้ ต้องมีสติ ต้องมีปัญญา ไม่ใช่มาหลับหูหลับตา ฉันจะไป
สวรรค์ ฉันจะไปนิพพาน ไปได้ที่ไหน ไปได้หรือ ยังด่าลูกด่าหลาน บ้านยังสกปรก
รกอยู่ ไปสวรรค์หรือ บ้านขี้เกียจกวาด ที่กินก็ไม่สะอาด ที่ถ่ายก็ไม่สะอาด
ปฏิบัติยังสกปรก โอ้ ฉันจะไปสวรรค์ ฉันจะเอาเงินไปซื้อก็ได้ ไม่ใช่บัตรผู้แทนที่
จะได้เอาเงินไปซื้อกันเป็นรัฐมนตรี มันคงไม่ได้ มันต้องสร้างคุณสมบัติ

ญาติโยมโปรดทราบไว้ด้วย คนมีธรรม ยืมนอกยืมใน เงินไหลนองทองไหลมา คน
ที่มีธรรม ช่วยคนที่มีแต่ทำแหมะ แหมะตรงนั้น แหมะตรงนี้ ไม่เอาเหนือเอาใต้เลย เงิน
ก็ไม่ไหลนองทองก็ไม่ไหลมา มันจะไหลมาได้อย่างไรเพร้นอุดประตูค้ำ คนที่ไม่มีธรรม
นี้อุดประตูค้ำทั้งหมด หน้าตาก็ไม่ยิ้ม ไม่เปิดห้องปฏิสนธิการคารวตาแต่ประการใด คน
ที่มีธรรมะยิ้มอยู่ตลอดเวลา ถึงหน้าบึ้งขี้จ้อ แต่ข้างในยิ้ม มันก็แสดงออกด้วยน้ำใจ
ด้วยน้ำใสใจจริงจากทุกสิ่งในน้ำใจ น้ำใสไหลไม่ขาด สายสวาทขาดได้อย่างไร มันอยู่
ตรงนี้ ไม่ใช่หลับหูหลับตา โอ้ มันจะต้องไปนิพพาน ประมึ สุข สุข อะไรเล่า ใจมันสุข
หรือ กลับไปบ้านยังหน้าบึ้งเหมือนยักษ์เหมือนมารนี่เป็นต้น โอ๊ย น่าเสียดาย นี่หรือ
ธรรมะแล้วเราจะถวายเป็นพระราชกุศลได้อย่างไร พอจะถวายเป็นสักหน่อย กำหนดจิต
โอ๊ยเคลื่อนไปที่โน่นพลาญไปที่นี้แล้ว ก็ไม่มีพลังจะถวายเป็น

ต้องสร้างคุณงามความดีก่อน ทุกคนโปรดทราบ ต้องสร้างในจุดนี้ มี
ความหมายอย่างนั้น นีลดหัวว่างกันเสียก่อน แล้วมาสร้างหัวร่วมมารวมทุนกัน แล้ว

คำกำไรรอยำให้เกินควร ให้มันสมส่วนกัน ไม่ใช่พระสงฆ์กับโยมนะ เอ้อ โยมคำกำไรร
เกินควร พระสงฆ์ให้พรเกินโควตา พอถวายมากก็ให้พรอยู่นั้น แล้วโยมทำสักบาท
เดียวนี้ ขอไอ้โฮ คำกำไรรเกินควร ขอให้ได้ตั้งสิบสองล้านอะไรอย่างนี้ มันจะไปได้หรือ
มันเหลือวิสัยที่จะเป็นไปได้โดยวิธีนี้

อาตมามาทูตเหตุผลให้ โยมจะเชื่อก็เชื่อ ไม่เชื่อก็แล้วไป แต่ลองเอาตราฐ
ขึ้นมาซังดู วัดแล้ววัดเล่า เผ่าวัดชี้ ไม่ใช่มานั่งหลับตา ฉันจะไปนิพพาน ฉันจะไปเป็น
นางเทพธิดา ไปเป็นนางฟ้า นางสวรรค์ ฝ่ายพ่อโยมผู้ชายจะไปเป็นเทพบุตรสุดครี
มใจ เป็นได้หรือบ้านยังสกปรกเหลือเกิน ท้าวสักกเทวราชส่งทิพยเนตรดูเหตุการณ์
ไอ้ บ้านแกยังสกปรก แกอย่มาอยู่เลยสวรรค์ ไม่ได้หรอก สร้างศาลาหลังหนึ่งก็เป็น
พระอินทร์กันหมดทั่วประเทศสิ ต้องสอบนะ ต้องมีคุณสมบัติถึง ๑๐ ชาตินะ จึงจะเป็น
พระอินทร์ได้ เป็นเทพธิดาต้องมี หิริโอตตปปะ มีความละอายบ้างไหม ละอายนอก
ละอายใน เกรงกลัวต่อบาปทุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง มันจะมีความหมายอยู่มิใช่
น้อย

ไม่ใช่ไปสวรรค์ง่าย ไม่ใช่ไปนิพพานง่าย อาตมาว่าไปยาก อาตมายังไม่ได้ไป
ทางเหนือทางใต้เลย ยังเดินดินอยู่ที่นี่ ยังเป็นมนุษย์อมมนุษย์อยู่ บางครั้งก็เป็นยักษ์
บางครั้งมันก็กระต๊อบเท่าเหมือนกัน แล้วแยกเขี้ยวยิงฟัน หน้าก็แดง ยักษ์หน้ามันแดง
ลิงหน้าไม่แดงหรอก ลิงนี่คือหนุมาน คือจิตรับอาสาเขาไป ลิงไม่ได้ใส่รองเท้า ยักษ์ใส่
รองเท้า ลองไปดูที่วัดพระแก้ว เห็นไหมยักษ์ใส่รองเท้าแล้วหน้าแดง ทำไมยักษ์จึง
หน้าแดง เพราะความโกรธ พอโกรธเข้าหน้าแดงเลย หน้าแดงยังไม่พอ กระต๊อบเท่า
อีก เช่นเขี้ยวเน้นฟันอีก ที่นี้มีหรือเปล่า ไม่มี ดูแล้ว ไม่มี แต่ยังมีลิง คือ อาตมานี้ ลิง
ทั้งหลายจิตมันไหวติง มันหละหลวมหละหละเหลวไหลคือลิง **วานรใหญ่ชื่อหนุ
มานอ้าปากไม่รับอาสาเป็นขี้ข้าเขาดลอดชีวิตเพราะจิต เหตุนี้จึงเป็นขี้ข้า
เขาดลอดเวลา** โยมเห็นด้วยไหม ไม่เห็นไม่เป็นไร โยมนี้เป็นเจ้านายแล้ว อาตมายัง
เป็นขี้ข้าเขาอยู่ตลอดรายการ คือ จิตมันต้องรับอาสาไม่พัก นี่ดูลิงมันต้องรู้ เป็นการ
พัฒนาจิต

เราจะต้องรู้ว่าจิตอยู่ตรงไหนจะได้พัฒนาได้ถูกต้อง ถ้าไม่รู้ที่อยู่ของมัน
ไปพัฒนามันได้หรือ มันอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้ บางคนว่าอยู่ที่หัวใจ นั่นไม่ใช่จิต เมื่อหาไม่
ถูกมันจึงได้ยุ่งกันวุ่นวายกันในสังคมทุกวันนี้ เพราะหาที่มาไม่ได้ ไม่มีต้นข้าว ปลายข้าว
ไม่มีสามะโนคร้วแล้ว เจ้าความโลภ ความโกรธ ความหลง อยู่ที่ไหนกันแน่ เราจะได้

พัฒนาให้มันถูกต้อง นี่จึงต้องให้ลดหัว่างมาสร้างหัว่างร่วม มารวมทุนกันก่อน ไม่ใช่เอาเงิน

ยายคนหนึ่งไปบวชชีพรหมณ์ มีเงินติดกระเป๋าไป ๓,๐๐๐ บาท กว่าจะกลับลืมเลย ไม่พอค่ารถกลับแล้ว เดี่ยวองค์นี้มาเทศน์ องค์โน้นมาเทศน์ องค์นี้เทศน์แล้วแจงของผ้าป่า แจกซองกฐินอีกแล้ว พระบอกลอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา โยม สมบัติเอาไปไม่ได้ โยมแก่ ๆ เลยทำบุญ เลยหมดเงิน ๓,๐๐๐ กลับไม่ได้ ค่ารถไม่มีแล้ว หมดไป ๓,๐๐๐ บาทแล้ว อาตมาเห็นมาเอง เป็นวิทยากรไปพูดเลยต้องให้โยมอีก ๒๐๐ บาท เป็นค่ารถกลับไปตะพานหิน ไปอุตรดิตถ์ นี่หรือจิตสงบ นี่พูดให้โยมฟัง อย่าเอาไปพูดข้างนอก เห็นด้วยหรือเปล่า ถ้าโยมเป็นบัณฑิตจะเห็นด้วยกับอาตมา ถ้าโยมไม่เป็นบัณฑิตจะไม่เห็นด้วย เห็นไหมบวชชีพรหมณ์สร้างกุศล กลับไปหลานก็ถามยาย สตางค์พอไหม พออะไรอีหนู หมดตั้งแต่วันก่อนแล้วลูกเอ๊ย นี่ขอยืมเขามา ๕๐ บาท นี่มีความหมายเหลือเกิน โปรดพิจารณาโดยปัญญา อาตมาจะไม่แจกฎีกาใครหรอก นี่เชิญไปเที่ยวที่วัดบ้างก็ได้ พระเลี้ยงด้วย

ทำบุญไม่ต้องเสียอะไร ขอให้ทำบุญจริง บริจาคทานชั้นสูงสิโยม พ่อแม่ปู่ย่าตายายตายบริจาคทานชั้นสูง ไม่ต้องใช้เงิน เดี่ยวพูดกันก่อนทำได้ไหม ไม่ต้องใช้สตางค์ อุทิศส่วนกุศลให้พ่อที่ตายให้แม่ที่ตาย ไปบอกไปสอนลูกหลานด้วยนะ อย่าไปกู้เงินเขามาทำบุญทำศพนะ อย่างนะ บาบ บริจาคทานชั้นสูงเลย เคยกินเหล้าเล็กเลย บริจาคทานไม่ต้องใช้สตางค์ เคยเล่นการพนันเล็ก เคยเที่ยวผู้หญิงยิงเรือเที่ยว เสเพลเล็ก เป็นการอุทิศทักษิณานุประทาน เดี่ยวนี้เป็นอย่างไร บางแห่งมีงานศพเขาชอบมาก ทำไม่จึงชอบ เจ้าภาพไม่ต้องยุ่งเลย พวกมาจัดให้เสร็จเลย เล่นไฟหน้าศพ เก็บค่าต่งเลย นี่บาบ คนไปทำบุญต้องละบาบได้ คนจะไปสร้างความดีต้องละชั่วได้ จะไปทำบุญละบาบกันได้หรือยัง ถ้าละบาบไม่ได้อย่าไปทำบุญ บุญมันไม่มีประตูเข้า มีแต่ประตูบาบตลอดรายการ ขอฝากพวกญาติโยมพุทธบริษัทไว้ด้วย เวลาบวชลูกหลานอย่างที่ว่าวัดอาตมา ไม่มีหรือกินเหล้า เข้าวัดต้องเจียบหมด เวลาวรรอบโบสถ์ก็ต้องสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ให้รำลึกถึงคุณพระพุทธรูปเจ้า พระธรรมเจ้า พระสังฆเจ้า

นี่เรามาพูดกันอย่างนี้ก่อนจึงจะเกิดพระเกียรติได้ สร้างความดีถวายพระเจ้าอยู่หัว ไม่ใช่ไปกินเหล้าถวายพระเจ้าอยู่หัว แล้วราชการว่าอย่างไร เอาแก่เหล้ามา แล้วถวายพระพร กินเหล้าถวายพระพรมีที่ไหน เดี่ยวนี้ยังมีอีกหลาย

จังหวัด อาตมาไปเห็นกับตาแลย ถ้ามแก้วอะไร เขาบอกถวายพระพรชัยมงคล มหาบพิตรพระราชสมภารเจ้าให้ทรงพระเกษมสำราญ แล้วก็ตีมเหล็กกันเข้าไป นี่หรือ ถวายเทิดพระเกียรติ ถวายพระราชกุศล ไม่ถูก ถ้ามีลูกหลานสอนเสียเลย อย่าไป ถวายเหล่า ถวายแต่กุศล ต้องสร้างทาน คีล ภาวนา สร้างความดี ปีนี้นยันเพิ่มขึ้นได้ ไหม เอ้าลูกเรียนหนังสือ ตื่นตีสี่เลย ถวายพระราชกุศล ตื่นตีสี่ดูหนังสือ อย่าเอาแค่ ผ่าน ๆ ตื่นสองโมงเช้าถวายพระราชกุศล นอนตื่นสาย หน่ายหากิน ไปหมิ่นเงินน้อย ไปนั่งคอยวาสนา นี่ถวายพระราชกุศลหรือ นี่ต้องพูดกันให้เห็นเนื้อเห็นน้ำ ไม่ใช่มาถึง หลับตา โอ้ย ฉันทถวายแล้ว กลับไปบ้าน โอ้ย พระเจ้าอยู่หัวอยู่เย็นเป็นสุขแล้ว เราก็ ไปเตือนรื้อนกันไปปล้นกัน ไปลักเขา เล่นไฟ กินเหล้าเมาสุรากัน นี่หรือถวายพระราช กุศล

นี่พูดอย่างนี้โยมอย่าตำหนิอาตมา เพราะอาตมาทำได้อย่างที่พูดนี้ ที่วัด อาตมาไม่มีจะบอกให้ไปดูได้ บ้านเหนือบ้านใต้อาตมาไม่มีขโมย ไม่มีกินเหล้า เข้าวัด งานศพ อาตมาเป็นเจ้าภาพหมดเลย ไม่ต้องเสียสตางค์ ไปวัดอัมพวันไม่ต้องเสียเงิน เสียทอง อาตมาออกให้หมดเลย ค่าเมรุไม่ต้องเสีย ค่าไฟฟ้าไม่ต้องเสีย โอเลี้ยงกาแพ ชงเลี้ยงแขกให้เสร็จเลย นี่งานศพเป็นอันดับหนึ่ง ต้องช่วยกันอันดับหนึ่ง งานป่วย ไขต้องไปเยี่ยมถึงบ้านนี้อันดับสอง นี่เข้าถึงธรรมะต้องมียังนี้ ไม่ใช่ธรรมะทะ แมะยิ้มเหยอะแหะหาเงินหาทอง นี่หรือทางธรรมไม่ใช่

ต้องช่วยเหลือกันนะโยม จึงจะเรียกว่าเทิดพระเกียรติถวายเป็นพระราชกุศล แล้วก็ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข มหาบพิตรพระราชสมภารเจ้าท่านจะทรงพระเกษม สำราญอย่างยิ่ง ถ้าประชาชนไม่มีความสุขเลย มีแต่ความทุกข์ความยากเดือดร้อน นานาประการทะเลาะวิวาทกัน เกิดโจรกรรม อาชญากรรมทั่วประเทศมากมาย ท่าน จะทรงพระเกษมสำราญได้อย่างไร ต้องอยู่เย็นเป็นสุขพสกนิกรราษฎรทั้งหลาย และ เราทั้งหลายข้าราชการก็ต้องต่างพระเนตรต่างพระกรรณขององค์พระราชบิดา ต่างหูต่าง ตาของพระองค์ท่านต้องถวายพระราชกุศลอย่างนี้ ข้าราชการต้องซื่อสัตย์สุจริตเป็น นิจ ขยันประหยัดให้มัน หั้นหลังให้อบาย เป็นข้าราชการต้องทำอย่างนั้น อุบาสก อุบาสิกาก็ต้องสร้างคุณงามความดีตามหน้าที่ดังที่กล่าวมาอีกด้วย

นี่พูดให้โยมเข้าใจก่อน ไม่ใช่มาถึงนั่งหลับตาไม่มีเหตุมีผล ลีเกไม่รู้จะเล่นเรื่อง อะไร ไม่ได้บอกแขกให้รู้เลย อีกอีกโผล่ตุ้ม ๆ ๆ ต่อม ๆ ไม่รู้เรื่องอะไรกัน นี่ออกแขก ให้ฟังว่าใครจะมาเล่นวันนี้ อาตมาพระครูภาวนาวิสุทธ์จะมาเล่นให้โยมฟัง แล้วต้อง หาโยมเป็นตัวกำกับการแสดง ใครจะเป็นพระเอกนางเอกก็เตียมกันเสีย ทั้งรักทั้งแค้น

แน่นในทรวง จะถึงต้องหึงต้องหวงรพฟุ้งซิงซัยก็เต็มกันเลย วันนี้ใครจะเป็นตัวโกงก็
ว่ามา ใครจะเป็นพระเอกก็ว่ามา แต่ลิเกนี่ออกมาเล่นทุกตัวมันก็ต้องบอกว่าฉันเป็น
พระเอกทั้งนั้น ออกมาสมศักดิ์ ภัคดี หอมหวลทวนลมทุกตัว ลิเกมีใหม่ออกมาว่าฉัน
เป็นคนชั่ว ฉันเป็นตัวโกงมีหรือ ฉันออกมาเป็นนางเอกค่ะ เป็นพระเอกครับ แต่ดูเวลา
เล่นเถอะ เปิดฉากขึ้นมาพระเอกหรือนางเอกก็รู้ เราจะรู้ทำที่ว่า อ้อ คนนี้สำเนียง
บอกภาษากิริยาบอกชาติบอกสกุลหนุนศักดิ์ศรี คุณคนให้ดูหน้าดูผ้าให้ดูเนื้อ ดูเสื้อดู
ลายดูชายดูพ่อ จะได้ไม่ย่อท้อใจ ดูโยมผู้หญิงบ้าง ก็ดูข้างให้ดูที่หางดูนางให้ดูแม่ ดูให้
แน่ ๆ ต้องดูถึงปุ่ย่าตายาย เขาดูกันอย่างนี้ เดี่ยวนี้ดูแล้วสวยก้อโอเค ได้กันเย็นทั้งกัน
เข้าเลย นี่หรือคนมีกรรมะ ไม่มีหรือก จะมิกี้แต่ทำแม่ะ คนโบราณเขารักกันยาก ไปมา
หาสูกันนาน ต้องรู้จักชีวิตจิตใจกันนาน รู้หลักรู้ฐานรู้งานการรู้วาระจิตใช้ชีวิตต้องงาน
กัน แล้วเขาจึงจะแต่งงานกัน เดี่ยวนี้รักง่ายทิ้งง่าย โยมเชื่ออาตมาเถอะ แต่ก่อนนี้เขา
รักกันยาก โยมผู้ชายเห็นด้วยไหม รุ่นโยมนี่รักสาว ๆ เป็นอย่างไร นานใหม่กว่าจะรัก
กัน ถ้ามโยมผู้เฒ่าผู้แก่ว่าจริงหรือไม่จริง หรือไม่จริงก็ตามใจไม่ว่าอะไร หรือโยมเคย
รักกันหนาพากันหนึ รักพีก็หนีพ่ออย่างนั้นหรือ เดี่ยวนี้รักพีหนีพ่อหมดเลย อาตมามี
ลูกสาวหลายคน รักพีเขาหนีพ่อไปอยู่ด้วย จึงมีปัญหาอยู่อย่างนี้

วันนี้คืนยันรุ่งอย่างนอนจึงจะเรียกว่าถวายพระราชกุศล อาตมาจะไม่ฉันข้าว ๒ วัน
ได้ไหม แล้วไม่นอนเลย โยมจะสู้ได้ไหม ใครจะสู้ ตอนสูนี้อาตมาไม่ได้นอนมาเป็นปี
ในพรรษาดีสามสอนพระ พระที่วัดตั้ง ๗๐ รูป นี่สอนพระมาแล้ว เมื่อวานนี้ไปค่าย
ทหารกองทัพบกที่ ๓ โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช หมอนั่งปฏิบัติมุ่ง
ชาวหมด คนที่เข้าเวรเป็นเข้าเวรไป ที่ไม่เข้าเวรมานั่งกรรมฐาน นั่งเจริญสติปัญญา
๔ มีอานิสส ๓ ประการ ๑ รำลึกชาติได้ ๒ รักรู้กฎแห่งกรรมจากการกระทำของตน
๓ รู้เหตุผลที่จะแก้ตัวได้ ทำเท่านี้เหลือกินเหลือใช้ ที่โรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระ
นเรศวรมหาราชและค่ายเอกาทศรถที่พิษณุโลก อาตมาวิ่งรถสองชั่วโมงครึ่งถึง ไปถึง
แล้วเข้าหอประชุมใหญ่โรงพยาบาล แล้วพวกหมอนั่งมุ่งชาวหมด ที่ไม่ได้เข้าเวรก็มา
เข้าปฏิบัติธรรม เฉพาะวันพระ

วันพระอาตมาไม่ออกจากวัดไปต้องให้กรรมฐานหรือไปสอนจึงจะไป จะไป
เที่ยวแดง ๆ ขาว ๆ ตามตลาดคงไม่ได้ ในวันพระต้องอยู่วัดให้เขามาบำเพ็ญกุศลกัน
แล้วทางราชการว่าอย่างไร พุทธสมาคมบอกว่าให้หยุดงานวันพระ ราชการหยุดงาน
วันพระทำไม โยมหยุดงานวันพระไปทำไม หยุดเพื่อไปวัดหรือ ไปวัดพระไม่อยู่วัด
พระไม่พร้อม พระไปเที่ยวที่ไหนก็ไม่รู้ แล้วไปทำไม วันไหนก็ไปได้ อาตมารู้สึกเศร้า

ใจมาก วัดไม่พร้อมเลย ไม่พร้อมในวัด แล้วจะปฏิบัติหน้าที่อย่างไร จะทำอย่างไร นี่มาพูดเหตุผลให้โยมฟัง พูดด้วยข้อเท็จจริง ไม่ใช่ไปถึงทำบุญตักบาตรกันได้บุญไปสวรรค์ มีได้ที่ไหน จะต้องมีความสมบัติครบตั้งที่กล่าวมาข้างต้น เรา

เราจะสร้างห้าร่วมมารวมกันคือมารวมทุน โยมก็มารวมพลังกัน สามัคคีกาย สามัคคีใจไว้ รวมทุนแล้วก็รวมทุนอย่างไรหรือ ร่วมกันคิดในสติปัญญา ๔ รวมอารมณ์ของเรา ดูอารมณ์ของเราทุกคน ที่โยมมาร่วมในวันนี้ ร่วมคิด ร่วมทุนคือบุญกุศลต่างคนต้องเสียสละกิจการทางบ้านมา นี่ร่วมทุน ถ้าโดยไม่มีเสียสละจะถวายเป็นบุญกุศลไม่ได้ คนเราต้องบริจาคทานชั้นสูง มีเสียสละกิจการงานบ้านได้ ข้อนี้พูดให้โยมเห็น ถ้าโยมเสียสละไม่ได้ มาที่นี้ไม่ได้ นี่อาตมาก็ทิ้งวัดมา คนในวันตั้ง ๒๐๐ กว่า เตี่ยวพรุ่งนี้มะรินนี้เข้าบรรมอีกเป็น ๑๐๐ เป็น ๑,๐๐๐ เลี้ยงข้าวกันเดือนละ ๔๐,๐๐๐ บาท จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าอาหาร ๒๐,๐๐๐ บาท เป็น ๔๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องเรียไร ไม่มีเรียไร เงินมีไหม ไม่มี ไม่มี แต่มาได้อย่างไร มีธรรมะอย่างเตี่ยว นึกเงินไหลนองนึกทองไหลมา เตี่ยวพระอินทร์ก็ส่งสารส่งวาสุเทพเทพบุตรเอาเงินมาให้ อาตมาฝากไว้ที่ธนาคารทุกบ้านเลย ไม่ต้องไปฝากที่กรุงเทพกรุงไทยหรืออกถึงเวลาเขาก็มาจ่ายให้เอง วันอาทิตย์เขาก็จ่าย วันเสาร์เขาก็จ่าย มีดก็จ่าย กลางวันก็จ่าย ตายไปแล้วเขายังจ่ายให้เลย **ธนาคารบงโลก** ของอาตมาไม่ต้องไปฝากธนาคารกรุงไทย กรุงเทพ กสิกรไทยแต่ประการใด มีเบิกได้ทุกเวลาเหมือนอำนาจบุญกุศลที่มีอยู่กับท่านผู้มีจิตใจเป็นกุศล มหากุศลจิต อยู่ที่ข้อคิดข้อนี้

เรามาร่วมทุน หมายความว่าถึงเสียสละบริจาคทานชั้นสูง สละกิจการงานทางบ้านของโยม ต้องเสียเงินค่ายานพาหนะมา และต้องเสียเวลามาด้วย ได้ประโยชน์มหาศาล ร่วมทุนอย่างนี้ และก็ร่วมกันคิดสร้างสรรค์ คิตรีเริ่มดำเนินงานในชีวิตของตน อ่านตัวออก บอกตัวได้ ใช้ตัวเป็น เห็นตัวตาย คลายทิฏฐิ และดำริชอบ จะได้ประกอบกุศล เราจะได้ผล งานเป็นหลักสำคัญ ร่วมกันคิดนี้ไม่ใช่คิดที่จะไปเอาเงินเขาคิดเอาเงินเรา ให้คิดในคุณสมบัติ ในชีวิต ดูอารมณ์ นี่มาร่วมกันคิดอย่างนี้ โยมคงเข้าใจ และร่วมอะไร ร่วมผลิต โยมจำไว้ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขาร่วมผลิตเอาของออกมาในอารมณ์ต่าง ๆ นี่ให้มันเกิดเงินไหลนองทองไหลมา ร่วมขายเปิดขาย ดีแผ่ชีแจง แสดงออกเป็นระบบเป็นระบบ จะได้มีระเบียบจะได้มีวินัย จะได้มีศีลาจริยาวัตร มั่งคั่งสมบูรณ์ เห็นด้วยไหม ต้องรีบเห็นเสียจะได้ไม่ต้องพูดมาก เห็นชัดแล้ว นี่อาตมาพูดให้เห็นก่อนไม่อย่างนั้นหลับหูหลับตาไม่รู้เรื่องกัน

ร่วมทุน โยมต้องมีทุนมาแล้ว มีนิสสัยมาแล้ว ถ้าไม่มีนิสสัยมาไม่ได้ วันนี้อาตมา ตั้งใจไว้ คนเดียวก็น่าสอน ไม่มีใครมาอาตามคนเดียวก็น่าทำกรรมฐาน ไม่ต้องง้อใคร คิน ยันรุ่งเลย เราตั้งใจมาถวายกุศลแล้ว ต้องตั้งใจงานจึงเสร็จ ถ้าไม่ตั้งใจงานไม่เสร็จ

ในทางธรรม ถ้าไม่สร้างใจไม่มีผล โยมมานี้อาตมาเห็นแล้วตั้งใจแน่ ตั้งใจตั้ง หลายวัน มาอยู่ที่นี้กันบ้างแล้ว ไซ้ใหม่ โยมจำไว้ พระพุทธเจ้าสอนให้ลดห้าว่างสร้าง ห้าร่วมเสียก่อนค่อยทำงาน ถ้าเราไม่ลดห้าว่างไม่สร้างห้าร่วม ไม่ต้องไปทำงาน ไม่ได้ มีอะไรเลยในตัว ไม่มี ความหมายเลย ต้องมีความเข้าใจอย่างนี้ มาร่วมทุนแล้วก็ **ร่วมกันคิด** คิดอะไร นั่งเจริญกรรมฐาน คิดอ่านอารมณ์ ชมสมบัติสวัสดิ เป็น ธรรมชาติของจิตต้องคิดอ่านอารมณ์ รับรู้อารมณ์ไว้ได้เหมือนเทพบันทึกเสียง ร่วมคิด อย่างนี้ คิดอะไร นั่งดูอารมณ์ว่ามันคิดอะไรหรือ สติมีไหม และก็ดูในอารมณ์เราว่าไป แคไหนแล้ว ยาวสั้นแคไหนประการใด ไม่ใช่ทำให้ไปดูคนอื่น แล้วดูอะไรร่วมคิด ๆ ใน อารมณ์ อยู่ในอารมณ์ของเราว่าเราเป็นบัณฑิตใหม่ขนาดนี้ เดี่ยวนี้เป็นอันธพาลหรือ เปลา ไม่ต้องไปดูคนอื่นว่าคนชั่วหรือคนดี ไม่ต้องไปดูเขาดูตัวเราว่าเป็นบัณฑิตหรือ เปลา

บางครั้งนี่เราเป็นอันธพาล คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตพาไปหา ผล คบคนชั่วทำตัวให้อับจน คบคนดีให้ผลจนวันตาย นี่เรามาคบคนดีกันนะ แล้วคน ไหนคนดี หาซิ คนไหน คนชั่ว หาซิ เดี่ยวรู้เลย รู้ในตัวเราอยู่ในจิตเราเอง ไม่ต้องไป ดูคนอื่น นี่ตาคนนี่ไม่ดี ยายคนนั้นไม่ดี ลูกสาวคนนั้นไซ้ไม่ได้ ลูกสาวคนโน้นไซ้ไม่ดี ลูกสาวข้าตีคนเดียวนะ ไซ้ไม่ได้ นี่ไม่ใช่ร่วมคิดร่วมประดิษฐ์สร้างสรรค์ต้องร่วมลง อุตุสากรรมกัน ผลิตออกมาขายท้องตลาด เปิดเผยตีแผ่ชี้แจงแสดงออก ทำอะไรไว้ให้ มันถูกแบบถูกบท จะได้หมดจดเหมาะเจาะ มีศีลนี้เอาแบบเอาไว้คือศีล เดี่ยวนี้คน ไหนมีศีลบางหรือเปลา ปกติกายวาจาหรือเปลา มีสติหรือเปลา นี่เราจะต้องให้เจริญ สติกัน ขอประทานโทษ แก่ ๆ ไปจะได้ระลึกชาติได้ จะไปเกิดชาติไหนจะได้รู้ จะได้ ติดตัวไป เมื่อสองวันนี้ อายุ ๕๐ เท่านั้นนะ กินแล้วบอไม่ได้กิน เห็นไหม ต่าลูก ต่า หลาน ลืมหมดแล้ว อย่าใช้สมองเลย ให้สมองว่าง นี้ผู้เฒ่าสอนห่างผู้ใหญ่จะหลงทาง ได้ง่าย จะเห็นด้วยไหม มีลูกอย่าให้ว่าง โดยมีลูกใหม่ นั้นอย่าให้ลูกว่างเสียนะ ลองให้ ลูกว่างซิ เศรษฐีในกรุงเทพฯ นี้จะหาลูกจ้างมาเลี้ยงลูก แล้วลูกจ้างนิสัยไม่ดีก็พาลูก เราเสียหายหมด เห็นไหม เห็นชัดแล้ว นี่อย่างนี้นิสัยไม่ดี โบราณเขาว่าอย่างนี้ เราก็คือ มาร่วมรวมทุนกันดูอารมณ์ว่า อารมณ์ของเราเป็นอย่างไร เวลาอารมณ์พาลก็อย่าไป คบมันขณะนั้น

พระพุทธเจ้าทรงสอนว่าอย่างเชื่อพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงแสดงขมวดท่ายไว้ให้เชื่อโดยเหตุผลข้อเท็จจริง ก็เชื่อตามเหตุผล ห้ามเชื่อพ่อแม่ พ่อแม่สอนลูกเป็นโจรก็อย่าเชื่อ นี่หมายเหตุแล้ว อย่าเชื่อใคร อย่าเชื่อผี อย่าเชื่อเมีย ขอประทานโทษเถอะถามด้วยความจริงใจ โยมเชื่อสามีใหม่ อ้าวไม่เชื่อเลย นี่พูดอย่างนั้นไม่ถูก สามีดีก็เชื่อ สามีไม่ดีก็อย่าเชื่อ อาตมาเมื่อยังเป็นฆราวาส สมัยโบราณกาลก่อนยังซักผ้าให้ภรรยา นี่สมมุตินะ ภูเรือไม่ให้เสร็จ ป้อนข้าวให้เขาเสร็จ ยังอยู่กับเขาไม่ได้เลย จนต้องบวช นี่เห็นใหม่ต้องมาบวชแล้ว นี่สามีดีก็เชื่อ ไม่ดีก็อย่าเชื่อ ภรรยาก็เช่นเดียวกัน ถ้าดีก็เชื่อ พระพุทธเจ้าท่านยอดจริง ๆ เห็นใหม่ มีสติจึงจะรู้ได้ เพื่อนมี ๒ ประเภท เพื่อนดีก็ควรเชื่อ เพื่อนที่มันพาเหลวไหลก็อย่าไปเชื่อ

แต่ร้ายที่สุดในโลกมนุษย์คือ เชื่ออะไร โยมตอบได้แต่ยังอีกอ้อมอยู่ อาตมาตอบแทน ร้ายที่สุด คือเชื่อใจเราขณะมีโทสะ ขณะมีโมหะ ขณะมีโลภะ โทสะ โมหะ โลภะ จริงหรือไม่ นี่เชื่อใจเราอย่างนี้ร้ายที่สุด เมื่อสองวันอาตมาไปเห็นมาแล้ว สามีกลับมาบ้าน เธอจำ ทำกับข้าวตามที่สั่งไว้หรือเปล่า แม่บ้านเขาทำผิดไป เขาทำน้ำพริกหวานไป เขาก็บอกว่านี่ทำให้ขมหนอยไม่ได้หรือ เท่านั้นเลยโมโห เอาหม้อข้าวที่หุงสำเร็จรูปไม่มีน้ำข้าวเหวียงลงใต้ถุนเลย วันนั้นอาตมาไปจอดรถพอดี โครมอะไรกัน เลยบอกโซเฟอร์ออก ๆๆ บ้านนี้อะไรกัน โอ้อโฮ เชื่อใจเราขนาดนั้น เห็นใหม่ นี่เสียใหม่ละ นี่เสียเลยนะโยม จำไว้นะ **เชื่อใจเราขณะมีโลภะ เชื่อใจเราขณะมีโทสะ เชื่อใจเราขณะมีโมหะ เสียทุกราย เพราะฉะนั้น ต้องตั้งสติก่อนจึงค่อยเชื่อ** มีความหมายอย่างนั้น นี่ก็มีเหตุผล

เพราะฉะนั้น เรามาร่วมลงอุตสาหกรรมกัน ผลิตออกในชีวิตของผู้มีปัญญา มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา แล้วก็เจริญสติปัญญา ๔ จึงจะรู้ดี ต้องยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา คู้เหยียด เหยียดขานะ เจริญสติปัญญา ๔ เดินจงกรม **เดินจงกรมไม่ใช่ไปพุทโธเหยียบที่เท้านะ** อย่าใช้ เอาพุทโธไปไว้ที่เท้าไม่ได้ พระพุทธเจ้าทรงสอนว่าให้ยืนมีสติ เหยียด ๆ ขา มีสติสัมปชัญญะเท่านั้น ทำได้ไหม เดินมีระเบียบเรียบร้อยด้วยศีล ศีลคืออะไร ศีลอยู่ที่ไหน สรรวมเรียกว่าศีลถูก แต่ศีลต้องมีเรื่อนคือสติให้เขาอยู่ก่อน เราจะได้ปกติกายกับวาจาได้ ถ้าเราขาดสติ ศีลไม่มีเลย ด้วยความประมาทจะสรรวมไม่ได้เลย สรรวมอินทรีย์สังวร นั้นแหละศีล แต่ **ความหมายของศีล คือ ปกติ กาย ปกติวาจา**

ปัญหาที่เกิดขึ้น ปกติทำได้อย่างไร ทำอย่างไรคนจึงจะปกติ ถ้าไม่มีสติสัมปชัญญะแล้ว คนที่ขาดความเป็นปกติจะบ้าบอคอแตกขึ้นมา กลับกลายเป็นคนวิกลจริต เพราะ

ไม่มีสติด้วยความประมาท นี้อยู่ตรงนี้ เพราะฉะนั้น เราจะต้องมีสติเป็นเรือนให้สิ่งอยู่
ปกติกายกับวาจา ในเมื่อปกติกายกับวาจาแล้วยังไม่พอ เพราะจิตยังเลเพลลาดพาด
ออกไปนอกประเด็นของชีวิตอีกมาก จึงต้องมีสมาธิจิตตั้งใจจึงใช้สติปัฏฐาน ๔ เป็น
หลักปฏิบัติใหม่ ใช้สติปัฏฐาน ๔ เป็นหลักปฏิบัติจึงจะมีสติเป็นปกติได้ คนเราถ้า
ปราศจากสติแล้ว จะไม่มีความหวังในชีวิตต่อไป จึงต้องมีความรู้สึกตัว รู้ทั่ว รู้นอก รู้
ใน ภายในใจ อย่าพลาด อย่าเผลอ อย่าประมาทละเมอสงสัยแต่ประการใด อยู่ที่สติตัว
เดียว ถ้าหากว่า คนเราพลาดจากสติแล้วไม่มีทาง จะไปพุทโธก็นั่งอยู่นั้นแหละ สติไม่
พัฒนา ไม่มีจิตที่จะพัฒนา จะให้เริ่มในงานไม่ได้ประการหนึ่ง เพราะฉะนั้นต้องมี
สมาธิวางจิตในงาน อย่างวางธุระ ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ในเมื่อสติบวกกับ
สัมปชัญญะ เกิดตัวภavana เกิดตัวปัญญา เพราะฉะนั้น จิตเป็นธรรมชาติ ต้องคิด
อ่าน อารมณ์ รับรู้อารมณ์ไว้ได้เป็นเวลานาน เหมือนเทพบันทึกเสียง

พูดไปถึงตอนนี้แล้วก็ขอเจริญพรแม่ชีว่าจิตเกิดทางไหน ถูกต้องแม่ชีตอบถูกแล้ว
เพราะฉะนั้น จิตไม่ใช่หัวใจ หัวใจสูบฉีดโลหิตเลี้ยงร่างกาย แต่จิตเกิดทางอายตนะ
ทางอินทรีย์ ตาเห็นรูปเกิดจิตใช้ใหม่ หูได้ยินเสียงเกิดจิต จมูกได้กลิ่นเกิดจิต ลิ้นรับ
รสเปรี้ยวหวาน มัน เค็ม เกิดจิตที่ลิ้น กายสัมผัสร้อน หนาว อ่อน แข็ง ที่เรานั่งลงไป
เกิดจิตทางกาย นี้รู้แล้ว รู้ที่มา จะได้พัฒนามันถูกแล้วในเมื่อเห็น ชอบเป็นอะไร ถ้า
เราชอบเป็นโลภะ ตาเห็นรูปชอบ ถ้าไม่มีสติพิจารณาดูเป็นอะไร นี่ต้องพัฒนาตรงนี้
ไม่ใช่ไปนั่งหลับหูหลับตาอย่างเดียว หูได้ยินเสียง เสียงเขาตำเราชอบไหม เป็นอะไร
นั่น นี้อยู่ตรงนี้ ต้องมีสติ อย่าบ้าตั่งตั้งสติไว้บ้าง นี่สมมุติถ้าโยมไม่มีสติในการฟัง
เป็นอะไร นั่นถูกต้อง นี้อยู่ตรงนี้ ถ้าโลภะขณะนั้นตายไปเป็นอะไร เป็นเปรต มีโทษ
ตายเป็นอะไร ไปลงนรกหนักหรือเบาแล้วแต่กรรมใช้ใหม่ โมหะไม่มีสติปัญญาเลย
เป็นคนที่ไร้สติขาดปัญญา ตายขณะนั้นเป็นเดียรถาน

เมื่อได้ความว่า จิตเกิดทางนั้นแน่แล้ว วิธีการที่เราทำก็ต้องพัฒนาที่นั่น หู
ได้ยินเสียงกำหนดว่าอย่างไร นั่นเสียงหนอ รู้หนอ ใช้ได้ รู้เสีย ถ้าหากเราไม่รู้ หาก
พอใจหลงไปยังสิ่งนั้น ถ้าหากว่าจิตไหลไปโลภะ ตายไปขณะนั้นแล้วเราก็เป็นเปรต
แน่นอนนี้อยู่ตรงนี้เอง ต้องพัฒนาตรงนี้ ถ้าจิตโกรธทำอย่างไร อย่าลืมดวงหทัยที่
หายใจเข้าออก อยู่ที่ลิ้นปี จำไว้ อยู่ที่ลิ้นปี คนเราถ้าจะมีปัญญานะ เอาเส้นกระแ
วัดจุมุกกับสะดือ เป็นการดูลมหายใจยาว ๆ ถ้าโยมเกิดความโกรธขึ้นมา ไปนั่ง
ตรงไหนก็ตามหายใจยาว ๆ จากจุมุกแล้วไปสะดือ สะดือไปจุมุก แล้วเอาสติปักไว้ที่
ดวงหทัยที่เรียกว่าหทัยจิต เรียกว่าเจตสิก อาศัยหทัยเดียวกับจิต อยู่ที่เจตสิก คือ

หทัย คือลั่นปีกำหนด โกรธหนอ ๆ รักรองเลย โยมหายโกรธแน่ หายโกรธจริง ๆ แล้วจะไม่โกรธต่อไปด้วย ไม่มีเชื่อเยื่อใย กับสนิทไม่ติดขึ้นมา นี่คือนิพพาน นี่เราตายนอกบ่วงจะได้ไม่หวังใคร ยังตายในบ่วงยังหวังลูกหลาน ไปนิพพานได้อย่างไร ไปไม่ได้หรืออก มันอยู่ตรงนี้ ไม่ใช่ยากเลย

แต่มีปัญหายุ่งยากต้องเดินจงกรม คือ เจริญสติปัฏฐาน ๔ อาตมาก็ขอเจริญพรว่า กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน กายจะยืนเดินนั่งนอนเหลียวซ้ายแลขวาจะคู่เหยียด เหยียดขาตั้งสติไว้ และอิริยาบถให้ละเอียดอ่อนไปเลย เราจะคู่ เราจะเหยียดขา จะได้ว่ามีระยะเท่าไร มีภาวะเป็นอย่างไรในตัวเรา ไม่ใช่ไปดูคนอื่น เขาสวยไม่สวย ดีหรือไม่ดี ไม่ใช่เช่นนั้น เราต้องดูตัวเรา อ่านให้ออก บอกให้ได้ ไซ้ให้เป็นนะ ให้เห็นตัวตาย จะได้คลายทิวฐิติได้ ดำริจะได้ชอบ ประกอบกุศลจะได้ผลอันดีเป็นหลักฐานสำคัญ ถ้าเจริญสติปัฏฐาน ๔ อย่างนี้ตาย ยาก เดินจงกรมมีกำหนดลมหายใจเข้าออกอยู่ที่ท้อง

อาตมานี้เคยปฏิบัติทางพุทโธมา ๑๐ ปี พุท หายใจเข้า โธ หายใจออก มา ๑๐ ปี มาตอนหลังเจริญสติปัฏฐาน ๔ ลงที่ท้อง ตอนที่อาตมาคอหักนี้ ถ้าพุทโธตายเลยนะ แต่ทำไมหายใจได้ตรงไหน ๆ หายใจได้ตรงสะดือ อยาลืม คนหายใจทางสะดือได้ต้องมีประสบการณ์มา ถ้าโยมอยากจะรู้หายใจทางสะดือจริงหรือไม่ ลองไปทำให้คอหักให้รตชนชิต คอหักอย่างอาตมาหมุนได้เลย หายใจได้จริง นี่มีตัวอย่างที่อาตมาพูดนี้เป็นเรื่องจริง ไม่จริงไม่มาพูดให้โยมฟัง เป็นบาป เป็นการอวดอุตริมนุสสรธรรม นี่มันเรื่องจริงที่ผ่านมากับตัวอาตมาเอง

สะดือนี้เรารู้จากท้องแม่เลย อยู่ในท้องแม่หายใจร่วมกับแม่ได้ทางสะดือกินอาหารได้กับแม่ หายใจได้ สะดือนี้ แล้วพระเข้านิโรธสมาบัติหายใจใหม่ ที่เราเรียกว่าไม่หายใจ หายใจได้ทางเส้นขน มันออกตามเส้นขน ตามที่เหงื่อออกนั่นเอง พระนิโรธสมาบัติ จึงอยู่ได้ ๗ วัน นี้โดยวิธีนี้นะ ต้องรู้ให้จริง ๆ ถ้ารู้ไม่จริงจะไม่เข้าใจ คือต้องให้ทำที่ท้อง พองหนอ ยุบหนอ พุทโธนี้หายใจละเอียดมองไม่เห็น แต่อันเดียวกัน เจริญอานาปานสติอันเดียวกัน ทางพุทโธกับพองยุบอันเดียวกัน มันมีเหมือนกัน แต่ต่างกันที่เราจะเอาอารมณ์อะไร เขาขั้น ๕ รูปนามเป็นอารมณ์ก็เป็นวิปัสสนาไป ถ้าหนักบัญญัติเป็นอารมณ์ก็เป็นสมณะไป มันมีเหตุผลอยู่สั้น ๆ อย่างนี้

ที่นี้เราเดินจงกรม เดินจงกรม คือ พระพุทธเจ้าทรงสอนในสติปัฏฐานสูตรว่า เดินมีสติ ก้าวเท้ามีสติ รู้ตัว ปัจจุบันธรรม รูปนามขั้น ๕ เป็นอารมณ์ต้องเดินแบบไหนด เป็นประการใด นี่กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน อาตมาก็บรรยายก่อน แต่เข้าใจว่า

โยมที่นั่นนี่เคยทำมาแล้ว หรือยังไม่ทำก็ตาม อาตมาจำเป็นจะต้องสาธิตให้ดู เป็นเรื่อง
ที่อาตมาต้องมาจัดรายการขึ้นในวันนี้ ถึงโยมทำมาแล้วก็ดี ทวนความจำ ถ้ายังไม่ทำ
ก็ทวนความจำใหม่ เพื่อจะได้ซึ่งใจในการเจริญสติปัฏฐาน ๔ ต่อไป นี้ กาย กายยืน
กายเดิน รู้ทั้งหมด ในกายนี้ กายนอก กายใน รู้กายอยู่ในภายใน กายในภายใน คือ มี
สติในภายในก็รู้กายในภายในได้ ว่ากายเยื้องย้ายอย่างไร มีศีลประการใด มี
กิริยามารยาทดีเลวประการใด มันจะรู้แจ้งแก่ใจ เป็นปัจจุัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ รู้
ได้แก่ตัวเองโดยเฉพาะ

เวทนาหุปีสสนาสติปัฏฐาน แปลว่าอะไร เวทนา แปลว่า ทนไม่ได้ บังคับ
ไม่ได้ มันเป็นโดยธรรมชาติ สุขเวทนา สุขกาย สุขใจ ทุกขเวทนา ทุกข์กาย ทุกข์ใจ
อุเบกขาเวทนา ทำอย่างไรวิธีปฏิบัติ ในเมื่อเราสุขกาย คือ ดีใจ กายสุข ใจสุข ต้องตั้ง
สติไว้ ถ้าเราไม่ตั้งสติไว้ก็ประมาท เต็มใจก็เสียใจต่อภายหลัง ในเมื่อดีใจแล้วมันดีใจไม่
ถูก คือไม่พ้นจากความทุกข์ มันจึงมีความทุกข์อยู่ในใจเสมอมา จึงต้องอย่าประมาท
จึงต้องมีสติ กำหนดที่ลึ้นปีนี้ สุขหนอ สุขหนอ ตั้งใจว่าดีใจหนอ

ไอ้คนดีใจ นี่ขอประทานโทษ เกินของเขตช็อคตายนะ ช็อคตายได้ แล้วดีใจ
เลยขอบเขตไปวิกจริตบ้าไม่ต้องรักษา ขนาดปริญาโท ดีใจแล้วผิดหวัง เสียใจเข้า
โรงพยาบาลไป เต็มนี้ปริญาโททำงานไม่ได้เลย นี่แหละพระพุทธเจ้าจึงสอน
ละเอียดมาก จึงต้องมีสติสัมปชัญญะไว้ ด้วยการกำหนดจิต อย่าพลาดอย่าเผลอไม่ได้
เสียใจมากคือทุกข์กาย กายปวดเมื่อยทั่วสภนธ์กาย ทนไม่ไหวแล้ว ตั้งสติไว้ ปวด
หนอ ๆ จิตเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เวทนามก็แยกไป โดยมจะไม่ปวดเลย ถ้าแยกเวทนา
ได้เป็นสัดส่วน จะไม่ปวดเลย รูปธรรม นามธรรม มันจะบอกไว้ชัดมาก นี้วิธีปฏิบัติ
ง่าย ๆ นะ ไม่ยากเลย แต่เราไปเอาโน้นมาประสม เอานี้มาประสม จึงรู้ไม่จริง

วิธีทำ ทำอย่างไร ทำได้ตลอดเวลาเลย เสียใจตรงไหน ในรถในเรือก็ตาม ร้าน
กาแฟ หรืออยู่ที่บ้าน อยู่ที่ออฟฟิศ ที่ทำงานก็ตาม หายใจยาว ๆ จากจมูกไปถึงสะดือ
แล้วก็ตั้งสติไปที่ลึ้นปี เสียใจหนอ หายใจยาว ๆ เสียใจหนอ หายใจยาว ๆ หายเลยนะ
เต็มมันจะมีปัญญาบอกเราเองว่าเสียใจเรื่องนี้ ต้องไปอย่างนี้ นี่แก้ได้เสียใจอย่างนี้ก็
ต้องแก้แบบนี้ และก็ได้ผลออกมาอย่างนี้เลย นี่ได้ผลอย่างนี้ ไม่ใช่ว่านั่งหลับหู
หลับตา แล้วไปแก้วันพรุ่งนี้ ต้องแก้ปัจจุบันธรรม

พระพุทธเจ้าบอกว่าจะอย่างไร ปากอย่าไว ใจอย่าเบา เรื่องเก่าอย่ามารื้อฟื้น
หรือเรื่องอื่นคิดที่ผิดที่ชอบ ทำไมไม่ทำปัจจุบัน ทำปัจจุบัน เอา รูปนาม ชันธ ๕
เป็นอารมณ์ ไปเอาเรื่องเก่ามารื้อฟื้นกัน มันจึงเสียใจตลอด และดีใจก็ไม่ตลอดด้วย

เดี๋ยวเสียใจเข้ามาแทนที่ เอาดีไม่ได้ นี่จึงขอเจริญพรญาติโยมไว้ ข้อนี้สำคัญมาก ต้องกำหนดปัจจุบัน แล้วมันจะหายไปเลยนะ หูยืมเสียงเขาด่าเรา เสียงหนอ เอาเลยตรงไหนก็ได้ ไม่จำเป็นต้องมานั่งตรงนี้ เสียงหนอ อ้อ เขาด่าเรา อ้อ เสียง กับ หูนี้เป็นรูป จิตกำหนดรู้ ว่าเขาด่าเป็นตัวนาม แล้วเรามีสติสัมปชัญญะ ปัญญาเราก็จะบอกว่า อย่าไปฟัง เสียเวลา เขาด่าเราแล้วกลับไปหาเขาเอง เสียงกับหูคนละอัน ไม่ใช่เป็นอันเดียวกัน และเราจะไปโกรธเขาทำไม นี่เรื่องนี้มันบอกตัวเอง ไม่ใช่คนอื่นมาบอก ถ้าเราทำได้แบบนี้ รับรองได้เลย โยมจะเห็นชัดในสภาวะธรรมของเราเอง โดยเฉพาะ